

Баланың аты-жөні: Санакаева Аяулым Алиханқызы

Туған күні, айы, жылы: 21.04.2017

Жанысы: ұл

Ұлты: қазақ

Тобы: «Ертегі» ересек тобы

Ата-анасы туралы мәлемет:

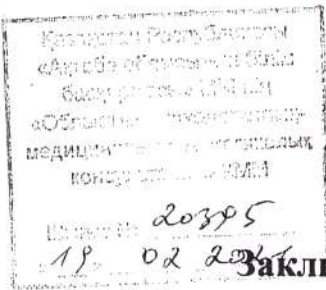
Әкесі: Санакаев Алихан

Жұмыс орны: жұмыссыз

Анасы: Аққалиева Иңқар

Жұмыс орны: Аудандық гимназия - мұғалім

Ата-анасының байланыс телефоны: 8-777-149-9936

Республика Казакстан
город Актобе
улица Т.Рыскулова, 200/Б
Телефон: 55-04-22
Приемная: 55-02-84

Заключение психолого-медико-педагогической консультации

ФИО: Саманова Аделия

ИИН: 179401604983

в том, что был (а) консультирован (а)   в Обл ПМПК
дата обследования 19.02.2015

1. Заключение

[Handwritten text is mostly illegible due to blurring and crossing out.]

2. Рекомендации по обучению и воспитанию, психолого-педагогической поддержке 1. Импровизируемые воспитание и обучение в
открытых детских организациях с индивидуальными подходами.
2. Психолого-педагогическое сопровождение в реабилитационном
заемте с логопедом, психологом.

Заведующий/руководитель ПМПК [Signature]

Биарстанова Р.К.

Должность и подпись специалиста

Мурман
директор АНО
логопед В.Вудану

невролог АВ
психолог АС

Ата-аналарға арналған сауалнама

Балаңыздың аты – жөні: Самакаева Аянош

1. Балаңыздың көңіл - күйі - қандай?

А) Көңілді Ә) Мазасыз Б) көңіл - күйі төмен

2. Балаңыз қалай ұйықтайды?

А) тез ұйықтайды Ә) жай Б) тыныш Г) тынымсыз

3. Балаңыз ұйықтату үшін не істейсіз? Әрекетіңіз

_____

4. Балаңыздың ұйқысы қанша уақыт?

А) 2 сағат Ә) 1 сағаттан кем емес

5. Балаңыздың тәбеті қандай?

А) жақсы Ә) тамақты таңдап жейді Б) тамаққа тәбеті төмен

6. Балаңыздың қандайда бір теріс әрекеті бар ма?

А) емізік сорады, саусаған сорады т.б. _____

Б) ондай теріс әрекеті жоқ.

7. Балаңыз дәретханаға өз барады ма?

А) өздігінен отырады Ә) отырғысы келмей жылайды

8. Үйдегі жаңа заттарға немесе ойыншықтарға балаңыз назар аудара ма?

А) ия Ә) жоқ Б) кейде

9. Балаңыз қалай ойнайды?

А) өзі ойнайды Ә) жалғыз өзі ойнамайды.

10. Үлкендермен қарым - қатынасы?

А) тез түседі Ә) таңдап Б) қиын

11. Балалармен қарым - қатынасы?

А) тез түседі Ә) таңдап Б) қиын

12. Балаңыз сіздерден бөлектеніп көрді ме?

А) ия Ә) жоқ Б) бөлектенгенде жеңіл көтерелі Г) қиын

13. Қандай маманнан кеңес алғыңыз келеді?

а) психолог б) логопед

Жауабыңызға рахмет

Баланың педагогикалық - жеке даму картасы

1. Баланың аты-жөні: Сашақарба Наурыз Алжанқызы
2. Туған күні, айы, жылы: 04.04.2017
3. Мекен жайы: ҚОБДА ауыл, Астана, 20
4. Телефоны: 8 7771499936

Денсаулық жағдайы

Физиологиялық жетіспеушілік және патологиялық ауытқы бар ма? -

Диспансерлік есепте тұр ма? Есепте қандай аурумен? -

Көзінің көруі нормал

Таным процестерінің дамуы

Зейіні орташа

Қабылдау орташа

Ойлау орташа

Есте сақтау орташа

Қиял орташа

Сөздік қоры орташа

Отбасы туралы қысқаша мінездеме (бала тәрбиесімен көбіне кім айналысады)

ана са

Баланың сүйікті ойыны Буршак, ДОТО

Қарым-қатынасы

Қарым-қатынасы: ашық, тұйық

Адамдармен қатынаста қандай қасиет көрінеді?

а) ізгілікті, қайырымды, зейін қою, сыйлау, көмек беру

б) дөрекі, өзімшіл, тәртіпсіз, өтірікші

Өзіне қатынасты топтағы рөлі

Өзіне өзі бағалау деңгейіне өте жоғары, орташа, төмен

Топтағы балалармен ренжіседі ме?

Сирек, жиі. Себебі? -

Топ тәрбиешілері: Торбай М, Байтохана А

Педагог-психолог: Урагулова-Саруанова Ж.М.

Логопед: Омарова Қ.Ж.

«Нұрлы болашақ» балабақшасының
«Ертегі» ересек тобының тәрбиеленушісі
Санақаева Аяулымға

Педагогикалық - психологиялық мінездеме

Аяулым 2017 жылы 04 сәуірде дүниеге келген. Балабақшада Аяулым логопед пен психологтың психологиялық-педагогикалық қолдауын алады.

ПМПК қорытындысы: ОНР II уровня

Толық отбасында тәрбиеленуде. Сөйлеу тілі қазақша.

Есту, көру қабілеті жақсы. Сөйлеу моторикасының дамуы орташа.

Руденко Л.Г., Павлованың Н.Н. «Балабақшадағы жедел диагностикасы» арқылы психологиялық процесінің дамуы анықталды.

Қабылдауы: орташа деңгейде

Ойлау қабілеті: орташа деңгейде

Есте сақтау қабілеті: орташа деңгейде

Зейінділігі: орташа деңгейде

Сөйлеудің дамуы: Орташа деңгейде, өз бетімен әңгіме құрастыра алады, топтағы балдармен қарым қатынасы жақсы.

Аяулымның білім деңгейі, әлеуметтік және эмоционалды дағдылар дамуы орташа деңгейде. Ойын тапсырмаларды құзуғышылықпен орындайды. Психологиялық процестерінің дамуында ілгерілік бар, психолог жұмысы жалғасуда. Жалпы сөйлеудің дыбыстық дамуы бойынша жұмыс жүргізілуде.

Балабақша директоры: Ертлеуова Ж.С.

Балабақша психологі: Уразгулова-Садуакасова Ж.М.

Балабақша логопеді: Омарова К.Ж.

Бекітемін
МҚББ «Нұрлы болашақ»
балабақшасының директоры:
Ж.С. Ерлеуова
«15» қыркүйек 2021 ж.

«Сөздер сыры»
Сөйлеу тілі жалпы дамымаған
II-деңгейдегі балаларға арналған логопед маманының
түзету-дамыту бағдарламасы

Логопед: Омарова К.Ж.

2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

Бүгінгі таңда бала бақшаның білім беру бағдарламасының мақсаттары мен міндеттеріне қол жеткізуде білім беру процесінің барлық қатысушыларының өзара әрекеттесуі анықталған кешенді түзету-дамыту моделін құру мақсатында түзету және жалпы дамытушы білім беру бағдарламасының үйлесім проблемасы өзекті болып табылады.

Бұл проблеманы шешу кешенді және түзету бағдарламаларының мазмұнын ықпалдастыратын жұмыс бағдарламасын әзірлеу арқылы мүмкін болады.

Қалыпты есту және интеллекті сақталған балалардың жалпы сөйлеуінің дамымауы тілдің фонетикалық – фонематикалық, сондай – ақ лексикалық-грамматикалық жүйесін қамтитын бұзылыс болып табылады.

Бағдарлама логопунктке баратын 4-5 жастағы жалпы тіл дамымаған балаларға арналған. Бағдарлама бір оқу жылына арналған.

Балаларға арналған топтағы түзету-педагогикалық процесс тәрбиеленушілердің жас ерекшеліктеріне және жеке-типологиялық ерекшеліктеріне сәйкес ұйымдастырылады, олардың сипаттамасы олардың қалыпты есту, көру қабілеті, ақыл-ой дамуының алғышарттары болған жағдайда сөйлеудің психологиялық немесе физиологиялық механизмдерінің қалыптасуына немесе дамымауына байланысты сөйлеудің ерекше бұзылуының болуы болып табылады. Мектепке дейінгі балалармен түзету-тәрбие жүйесінің тиімділігі бала бақшада болған кезеңде балалардың өмірін нақты ұйымдастырумен, күн бойы жүктемені дұрыс бөлумен, мұғалім-логопед және топ тәрбиешілерінің жұмысындағы нақты үйлестірумен және сабақтастықпен анықталады.

Сөйлеу бұзылуының себептерін, олардың сипатын, айқындылық дәрежесін, сөйлеу кемістігінің құрылымын анықтау логопедиялық әсердің мақсатын, міндеттерін, мазмұнын мен нысандарын анықтауға мүмкіндік береді.

Бағдарламаның мақсаты:

Жалпы сөйлеудің дамымауы бар ересек жастағы балалардың сөйлеу кемшіліктерін жою және дер кезінде және толыққанды тұлғалық дамуды жүзеге асыру, білім беру мазмұнын интеграциялау және білім беру процесі субъектілерінің өзара іс-қимылын ұйымдастыру арқылы эмоциялық салауаттылықты қамтамасыз ету үшін құралдар мен жағдайлар жүйесін қамтамасыз ету. Мектепке дейінгі балалардың сөйлеу жүйесінің дамымауымен байланысты жаппай мектеп бағдарламасын меңгерудегі мүмкін болатын қиындықтардың алдын алу.

Бағдарламаның міндеті:

1. Дыбыс шығару ақауларын жою (артикуляциялық дағдыларды, дыбысты айтуды, буындық құрылымды тәрбиелеу) және фонематикалық есту қабілетін дамыту (сөздің дыбыстық қабығын құрайтын фонмен ажырату және тану операцияларын жүзеге асыру қабілеті).
2. Дыбыстық талдау дағдыларын дамыту (фонмен дифференциациялау және сөздің дыбыстық құрылымын белгілеу бойынша арнайы ақыл-ой әрекеттері).
3. Мектеп жасына дейінгі балалардың лексикалық қорын нақтылау, кеңейту және байыту.
4. Тілдің грамматикалық құрылысын қалыптастыру.

5. Мектепке дейінгі балалардың байланыстыра сөйлеуін дамыту.

6. Қарым-қатынастық, табыстылық дамыту.

Осы бағдарлама жалпы сөйлеуді дамыта алатын балалар үшін топтың жұмысын неғұрлым ұтымды ұйымдастыруға, тәрбиеші мен логопед сабақтарға дайындалуға уақыт үнемдеуге, толыққанды сөйлеу қызметін қалыптастырудағы олардың талаптарының бірлігін қамтамасыз етуге, одан әрі оқыту үшін алғышарттар жасауға мүмкіндік береді.

Тақырыптық жұмыс жоспар

№		Тақырыбы	Максаты	сағат
1	Қыркүйек I апта	Сөйлеу карталарды толтыру	Балалардың сөйлеу тілінің дамуын зерттеу.	2
2	II апта	Сөйлеу карталарды толтыру	Балалардың сөйлеу тілінің дамуын зерттеу.	2
3	III апта	«Ойыншықтар»	Ойыншықтардың атауларын үйрену, оларды атау; ойыншықтармен ойнайтын ойын түрлерін анықтау, ойыншықтар туралы өз бетінше әңгіме құрастыру; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды молайту. Көру және есте қабілеті арқылы есте сақтауды дамыту; сұрақтарға толық, нақты жауап беру дағдысын қалыптастыру. Ойын арқылы балалардың эмоциялық сезімдерін дамыту. Байқағыштығын дамыту. Балаларды білімділікке, өз беттерімен жұмыс атқаруға тәрбиелеу. Ойын арқылы балаларды шапшаңдыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. Жинақылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	2
4	IV апта	«Отбасы»	Балалардың отбасы туралы білімдерін жүйелеу және анықтау. Отбасындағы рольдік қатынастармен таныстыру, отбасы мүшелерінің міндеттерімен таныстыру, тәуелдеулі зат есімдер жасау, сөйлемдер құрастыруға жаттықтыру, берілген тақырып бойынша сөздік қорларын дамыту.	2
5	Қазан I апта	«Алтын күз»	Балалардың күз туралы түсінігін кеңейтіп, бұл жыл мезгілінің ерекшелігін бақылату. Қоршаған ортадағы табиғат өзгерістері, күзгі адамдар еңбегі туралы ойларын грамматикалық формада және байланыстырып сөйлеуге үйрету. Табиғатты аялауға, әсемдікті көре білу, сезінуге тәрбиелеу.	2
6	II апта	«Жемістер»	Балалардың жемістер туралы білімдерін анықтау; сызба бойынша әңгіме құрастыруға дағдыландыру; сөз таптарымен жұмыс жасауға баулу; сөздерді жекеше және көпше түрде айтуға дағдыландыру; белсенді сөздік қорды дамыту; зейінді, есте сақтау қабілетін дамыту.	2
7	III апта	«Көкөністер»	Балалардың көкөністер туралы білімдерін анықтау; сызба бойынша әңгіме құрастыруға дағдыландыру; сөз таптарымен жұмыс жасауға баулу; сөздерді жекеше және көпше түрде айтуға дағдыландыру; белсенді сөздік қорды дамыту; зейінді, есте сақтау қабілетін дамыту.	2
8	IV апта	«Адамның дене мүшелері»	Адамның дене мүшелері мен балаларды таныстыру; зат есімдерден көпше түрде етістік құрастыруға дағдыландыру; кәрнекі материалдардың көмегімен әңгіме құрастыруға үйрету; сөз және ол қолды ажыратуға үйрету; тақырып бойынша сөздік қорды молайту, зейін дамыту.	2
9	Қараша I апта	«Жабайы аңдар»	Балалардың аңдар туралы білімдерін анықтау, олардың сыртқы белгілерін анықтау, олардың қимыл-қозғалысы мен қоректенуі туралы ұғым қалыптастыру; күрделі құрмалас сөйлемдер құрастыру, антоним сөздерге таңдау жасау, эпитетке таңдау жасауға дағдыландыру; тақырып бойынша сөздік қорды молайту.	2
10	II апта	«Қыс мезгілі»	Қыс мезгілі туралы түсінік қалыптастыру; суретті-графикалық жоспар бойынша сөйлем, қысқа әңгіме құрастыруды үйрету; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды молайту, баланың зейінін дамыту.	2
11	III апта	«Қыстайтың құстар»	Қыстайтын құстардың атауларын білу және олар туралы ұғым қалыптастыру; есімдіктерді, жұрнақ, жалғаулардың көмегімен сөз топтарын байланыстырып, сөйлем, әңгіме құрастыруды анықтау;	2

			антоним сөздерді таңдау; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды дамыту, зейінді дамыту жұмыстарын жүргізу.	
12	IV апта	«Жиһаз»	Жиһаздардың атауларын анықтау, оның құрамдас бөліктеріне сипаттама жасау; асханаға арналған, қонақ бөлмеге арналған, жатын бөлмеге арналған жиһаздарды ажырата білуге үйрету; күшейтпелі, ырықты райларды қолданып жұрнақ, жалғаулардың көмегімен сөз, сөйлем құрастыру; тірек сөздердің көмегімен сюжетті әңгіме құрастыру; тақырып бойынша сөздік қорды молайту, зейінді, есте сақтау қабілетін дамыту.	2
13	Желтоқсан I апта	«Біздің Нұр-Сұлтан»	Балалардың Астана туралы білімдерін бекіту және анықтау; Астана Отанымыздың бас қаласы, астанасы. Астана - саяси, мәдени, оқу, өнеркәсіп, сауда орталығы. Еліміздің бас қаласына үйіспеншілікке тәрбиелеу, берілген тақырып бойынша сөздік қорларын дамыту.	2
14	II апта	«Жидектер»	Балаларды «жидек» ұғымымен таныстыру; жидектердің атауларын, сыртқы құрылысын анықтау; зат есімдер мен сан есімдердің байланысын анықтау; мазмұндау мақсатындағы әңгімелер құрастыру, тақырып бойынша сөздіктерді бекіту.	2
15	III апта	«Саңырауқұлақ»	Балалардың саңырауқұлақ туралы ұғымдарын анықтау; олардың жабайы және үй жағдайында қолданылатын түрлерін ажыратуға үйрету; саңырауқұлақтардың сыртқы белгілерін білуге үйрету; сөз таптарын қолданып, сөйлемдер, қысқа әңгімелер құрастыруға үйрету; тақырып бойынша сөздіктерді пайдаланып бекіту жұмыстарын ұйымдастыру.	2
16	IV апта	«Ағаштар»	Ағаштардың атауларын бекіту, олардың құрылысын анықтау, сыртқы белгілеріне сипаттама жасау; балалардың ағаштардың сыртқы белгілеріне қарай ажыратуға үйрету; күшейтпелі, ырықты райларды қолданып жұрнақ, жалғаулардың көмегімен сөз, сөйлем құрастыру; антоним сөздерді таңдай білуге үйрету; тақырып бойынша сөздік қорды молайту.	2
17	Қаңтар I апта	«Қысқы ойындар»	Қыс туралы білімдерін бекіту; қыстың белгілерін анықтау, суретті картина бойынша әңгіме құрастыру; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды молайту, есте сақтауды, зейінді, ойлау қабілетін дамыту.	2
18	II апта	«Отан қорғаушылар күні»	Балалардың әскер туралы білімдерін анықтау, әскер қатарына қабылдану туралы ұғым қалыптастыру; өз Отанын қорғауға үйрету; жұрнақ пен жалғауды қолданып сөз, сөйлем құрастыруға үйрету; тақырып бойынша сөздік қорды молайту.	2
19	III апта	«Ерте көктем»	Жыл мезгілін анықтау, көктем айларының аттары, ерте көктемге тән белгілер, көпше түрдегі зат есім, зат есімнің кішірейту-еркелету түрін жасау дағдыларын бекіту, суретті-графикалық жоспар бойынша көктем туралы әңгіме құрастыру. Берілген тақырып бойынша сөздік қорын дамыту.	2
20	IV апта	«Мамандықтар»	Мамандықтардың түрлерін атауға үйрету. Суретке қарап, не істейтіні туралы әңгіме құруға үйрету.	2
21	Ақпан I апта	«Нан»	Нанның тағамдардың ішіндегі ең ардақты екендігін түсіндіру; нанның дастарханға келуі үшін балалар үлкендердің еңбегін бағалап, оны сыйлау керектігін ұғындыру; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды дамыту.	2
22	II апта	«Жәндіктер»	Балаларды «жәндіктер» түсінігімен таныстыру; олардың атауларын бекіту, сыртқы белгілеріне сипаттама жасау, олардың құрылысы туралы мағлұмат беру; сөз таптарының көмегімен	2

			қысқа әңгімелер құрастыруға үйрету, жұрнақтар мен жалғауларды сауатты қолдану арқылы сөйлем құрастыруға дағдыландыру; тақырып бойынша сөздік құрастыру, балалардың зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту.	
23	III апта	«Ыдыстар»	Ыдыстардың атауларын анықтау; ас үйлік, асханалық, шайға арналған ыдыстарды бір-бірінен ажыратуға баулу; ыдыстардың бөлшектерін олардың сыртқы белгілеріне байланысты ерекшеліктерін атауды үйрету; жұрнақ пен жалғаудың көмегімен сөздерді сөйлемдерде құрастыруды үйрету; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды молайту.	2
24	IV апта	Жыл құстары	Қандай құстар жылы жаққа кететіні туралы әңгімелесуге үйрету. Құстар табиғатқа, адамға қандай пайда келтіреді.	2
25	Наурыз 3 I апта	«8-Наурыз»	8 - наурыз мерекесі туралы білімдерін анықтау және бекіту, шығармашылық әңгіме құрау. Берілген тақырып бойынша сөз қорларын дамыту: ана, әже, апа, сінлегі сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	2
26	II апт	«Ас тағамдар»	Балаларға ас туралы түсінік беру. Нанның адам ембегімен келетінін, оған көп күш жұмсалатынын түсіндіру. Сол арқылы балаларға нанды қастерлеуді жерге тастамауды, адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.	2
27	III апта	«Ауылда, қалада. Наурыз мерекесі»	Балаларға ауыл, қала туралы түсінік беру, ауыл мен қаладағы айырмашылықтарды салыстырып суреттеу, сөздік қорларын әңгіме арқылы дамыту, берілген сұрақтарға толық жауап беруге, омоним, синоним сөздерін дұрыс қолдану (көп, аз) үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. Диалогты сөйлеуге жаттықтыру.	2
28	IV апта	«Мамандықтың бәрі жақсы»	Балалардың ойлау қабілетін дамыта отырып, болашақ мамандыққа байланысты ұғымын тереңдетіп, қызығушылығын арттыру, еңбекке деген құштарлықтарын ояту, үлкендердің еңбегін бағалауға тәрбиелеу. Көлік, мамандығы туралы білімдерін тиянақтау. Сурет бойынша әңгіме құрастыруға, жұмбақтар білуге үйрету.	2
29	Сәуір I апта	«Бөлме гүлдері»	Бөлме гүлдермен таныстыру. Не үшін керек екенін түсіндіріп айту	2
30	II апт	«Көктем мезгілі»	Көктемгі табиғат құбылыстары, адамдардың еңбектері, киімдері туралы әңгімелесу, заттарды ерекше және жалпы белгілері бойынша топтастыруға үйрету, тақырыпқа сәйкес шағын тақпақ жаттату.	2
31	III апта	«Көктем ерешілектері»	Көктем мезгілін сипаттау, балаларды табиғат тамашаларымен таныстыру. Табиғат ерекшеліктері мен өзгерістерін бақылау арқылы тілдерін дамыту, табиғатты аялауға, табиғаттың әсемдігін, сұлулығын көре, сезе білуге тәрбиелеу.	2
32	IV апта	«Ғарыш»	Балалардың ғарыш туралы білімдерін бекіту. Көпше түрдегі зат есімдерді жасау. Берілген тақырып бойынша сөздік қорларын кеңейту.	2
33	Мамыр I апта	«Қазақстан халқының ынтымақ мерекесі»	Балаларға 1 мамыр – достық. Ынтымақ күні екенін түсіндіріп айту. Суретке қарап елімізде әртүрлі ұлт тұратыны туралы әңгіме құрастыруға үйрету.	2

34	II апта	«Аквариумдағы балықтар»	Аквариумдағы балықтар туралы әңгіме айтуға үйрету. Баланың сөздік қорын дамыту.	2
35	III апта	«Жаз»	Жаз туралы әңгіме құрастыруға үйрету. Жыл мезгілін анықтау, жазғы айларының аттары, көпше түрдегі зат есім, зат есімнің кішірейту-еркелету түрін жасау дағдыларын бекіту, суретті-графикалық жоспар бойынша көктем туралы әңгіме құрастыру. Берілген тақырып бойынша сөздік қорын дамыту.	2
36	IV апта	«Жазғы әйдемі гүлдер»	Гүлдерді атап үйрету, аз-көпше түрде айту. Сурет бойынша әңгіме құрастыруға, жұмбақтар білуге үйрету.	2
	Барлығы			72 сағат

Пайдаланған әдебиеттер:

1. Логопедия. Л. С. Волкованың ред.-М., 2007.
2. Основы теории и практики логопедии. Р.Е.Левинаның ред. –М.,1968.
3. Қ. Қ. Өмірбекова, Қ. Серкебаев. Логопедия. - Алматы, 1996.
4. Григоренко Н. В., Синяева М. Л. Логопедические и медицинские аспекты органической дислалии и способы ее коррекции. Дефектология, 2000, №4.
5. Логопедиялық түзетудің жолдары Астана 2009ж.
6. Қазақстан республикасының Білім және ғылым министрлігінің «Арнайы білім беру мекемелерінің іс-әрекетін белгілейтін, нормативті құқықтық актілерді бекіту туралы» 3.09.2004ж. №712 бұйрығына қосымша.
7. Қазақстан Республикасында балаларға білім беру мекемелерінің әр түрлерінде логопедиялық жұмыстың ұйымдастырылуы және мазмұны. Ибатова Г.Б., Оразаева Г.С. Алматы, 2010.
8. Өмірбекова Қ., Серкебаев Қ.- [Логопедия] – Алматы, 1996..
9. Қ. Қ. Өмірбекова- [Дыбыс айту кемшіліктері және түзету жолдары] – Алматы, 2005.
10. А.Т.Искакова, З.А.Мовкебаева, Г.Закаева, А.Т.Айтпаева, А.А. Байтурсынова- [[Инклюзивті білім беру негіздері] – Алматы, 2016.
11. Қ.Қ. Өмірбекова, Г.С.оразева, Г.Н.Төлебиева, Г.Б.Ибатаева - [Логопедия] –Алматы, 2011